

ת"פ 42675/12/13 - מדינת ישראל נגד ח פ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 42675-12-13 מדינת ישראל נ' פ(עציר)

בפני
בעניין: כב' השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ח פ (עציר)

הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של ניסיון פציעה בנסיבות מחמירות ואיומים, בכך שביום 19.12.12 ניסה הנאשם לפצוע את אמו בעקבות וויכוח שהתגלע ביניהם. הנאשם לקח סכין מטבח, הניף אותה וניסה לדקור את אמו בגבה. אחותו של הנאשם אשר הייתה במקום דחפה אותו ומנעה ממנו מלבצע את זממו. בתגובה דקר הנאשם את עצמו בבטנו ונזקק לטיפול רפואי. עוד הורשע הנאשם בכך שלמחרת היום איים על אמו כי ישרוף את הבית וידקור אותה.

2. לאחר ששמעתי את עדותם של בני משפחתו של הנאשם, אשר הביעו רצון כי הנאשם יעבור הליך של גמילה מסמים, והביעו תקווה כי אם הנאשם יעבור הליך כזה, תגענה לסיומן 30 שנות סבל שלו ושל בני משפחתו, כתוצאה מהתמכרותו של הנאשם לסמים. לאחר שהנאשם הביע אף הוא בפניי רצון לעבור הליך גמילה, והסכים לשהות תקופה ממושכת במעצר, כדי שיתקבל תסקיר בעניינו, החלטתי לדחות את הדיון לצורך קבלת תסקיר בעניינו של הנאשם אשר יבחן את שילובו בהליך גמילה.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 17.6.14 עולה כי הנאשם בן 49, רווק אשר היה דר רחוב טרם מעצרו. הנאשם השלים 10 שנות לימוד ועזב בשל קשיים אישיים, עבד במשך השנים בעבודות מזדמנות, עד לגיוסו ובהמשך שוחרר על רקע אי התאמה. בשנים שלאחר מכן ניהל הנאשם אורח חיים התמכרותי, השתמש בסמים קשים ובכדורים פסיכיאטריים וחלה במחלות זיהומיות. עוד עולה מהתסקיר כי לנאשם אח נוסף שסבל מהתמכרות לסמים אולם הוא נתון כיום בהליך שיקום. אביו של הנאשם עובד ואמו עקרת בית וקצינת המבחן ציינה כי לנאשם קשר טעון, אמביוולנטי ותלותי עם אמו.

4. אשר לביצוע העבירות, הנאשם הכחיש את מעורבות בהן, הוא שלל התנהגות אלימה כלפי אמו, ושלל דפוסים אלימים בהתנהגותו. הנאשם טען כי מדובר בעלילת שווא של בני משפחתו וזאת בשל רצונם להרחיקו מביתם. הנאשם אף לא מגלה אמפתיה כלפי אמו ולא מכיר בנזק שהתנהגותו מסבה לה.
5. קצינת המבחן שוחחה עם אמו של הנאשם ומדבריה עולה כי הנאשם מגלה תוקפנות כלפי בני משפחתו וכלפי עצמו, במצבים בהם בני משפחתו אינם נענים לבקשותיו הקשורות לצריכת הסם. אמו מסרה כי לאורך השנים הם ניסו לסייע לנאשם להיגמל מסמים, אך הוא לא היה מעוניין בכך. כמו כן, המשפחה ניסתה לסייע לטפל במצבו הפיזי על רקע מחלותיו, אולם הנאשם הסב למשפחתו בהתנהגותו נזק כלכלי משמעותי והם נאלצים להתמודד עם חובות כספיים. אמו מסרה לקצינת המבחן כי המשפחה מגלה חוסר אונים נוכח מצבו ותפקודו הירוד של הנאשם וביקשה לטפל בו באופן כפוי.
6. קצינת המבחן סקרה בהרחבה את הניסיונות הקודמים לטפל בנאשם, הן במסגרת אשפוזים קצרים, הן במסגרת מאסרו והן לאחר שחרורו, אולם הנאשם התקשה להתמיד בטיפול ונשר ממסגרות אלה וחזר לצורך סמים. קצינת המבחן מסרה כי במסגרת מעצרו ביטא הנאשם איומים לאובדנות ובשל כך שהה בתא בידוד מצולם. בהמשך השתלב במסגרת כללית, ובחודשים האחרונים ניכר שיפור בהתנהגותו והוא משתלב במחזור לימודים של כיתת חינוך. כמו כן כיום נמצא הנאשם במעקב רופא נרקולוג, הוא מטופל בתחליף סם אדולן, והביע רצון להשתלב בקהילה ולהישאר מיוצב על ידי שימוש בתחליף סם.
7. הנאשם הביע בפני קצינת המבחן רצון מילולי ראשוני להשתלב במסגרת טיפולית לגמילה נפשית מסמים, אולם קצינת המבחן התרשמה כי מדובר במוטיבציה מילולית חיצונית, כאשר הנאשם אינו מכיר בדפוסי התנהגותו התוקפניים ובכך שהוא חוזר על אותם מעשים שוב ושוב. קצינת המבחן העריכה כי הנאשם מתקשה לגייס כוחות פיזיים ונפשיים הדרושים להליך טיפול נוקשה מסוג זה, שאף דורש הפסקת הטיפול בתחליף סם.
8. קצינת המבחן התרשמה כי קיים סיכוי גבוה להישנות התנהגותו האלימה של הנאשם וזאת נוכח התמכרות לסמים, יכולתו הנמוכה לווסת דחפים, סף התסכול הנמוך שלו, הכעסים הבלתי מעובדים שיש לו כלפי בני משפחתו, העדר אמפתיה כלפיהם, המעורבות החוזרת ונשנית בעבירות אלימות וזאת על אף ריצוי מאסרים וסנקציות קודמות, והעדר יכולת של הנאשם לצאת ממעגל הסמים.
9. קצינת המבחן סברה כי שהותו של הנאשם במאסר מאפשרת ארגון ואיזון במצבו לצד טיפול בבעיית ההתמכרות באמצעות תחליף סם, ובעיתוי זה הנאשם מתקשה להתמיד בטיפול מסוג זה בכוחות עצמו, ולכן לא המליצה על שילובו במסגרת טיפולית מחוץ לכותלי הכלא. קצינת המבחן המליצה כי יוטל על הנאשם עונש מאסר מרתיע ומאסר מותנה.

טיעוני הצדדים

10. ב"כ המאשימה ציין את הנסיבות החמורות של ביצוע העבירה אשר בוצעה כלפי אמו של הנאשם בביתה שלה

וזאת באמצעות סכין מטבח. העבירה לא הושלמה לא בשל רצונו של הנאשם, אלא בשל כך שאחותו דחפה אותו ובתגובה הנאשם דקר את עצמו בבטנו. הנאשם לא היסס להמשיך במעשיו ויום לאחר מכן איים על אמו כי ידקור אותה וישרוף את הבית. ב"כ המאשימה הדגיש כי על בית המשפט להגן על משפחתו של הנאשם מפניו, שכן מעשיו עומדים בניגוד עמוק לתחושות הצדק האנושי.

11. עוד הדגיש ב"כ המאשימה את עברו הפלילי המשמעותי של הנאשם וכן כי ביצע את העבירה שעה שמאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדו וכן הדגיש את התסקיר השלילי של שירות המבחן ומכאן טען שיש לתת דגש על הרתעת הנאשם וההגנה על הציבור מפניו.

12. ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין שנת מאסר לארבע שנות מאסר ואין למעשה כל נסיבה לקולא בעניינו. לכן סבר ב"כ המאשימה כי יש להטיל עליו עונש שלא יפחת מ-36 חודשי מאסר, כן עתר ב"כ המאשימה להפעלת 3 חודשי המאסר על תנאי התלוים ועומדים כנגד הנאשם במצטבר. עוד ביקש ב"כ המאשימה כי מאחר שהנאשם נדון תוך כדי תהליכים בתיק זה לעונש מאסר של חודש, תקופה זו לא תנוכה בתיק זה.

13. ב"כ הנאשם מסרה, כי אין מקום להאריך בטיעונים לאחר קריאת תסקיר שירות המבחן. היא ציינה את תמונת החיים העגומה העולה למקרא התסקיר ולמשמע בני משפחתו של הנאשם אשר הופיעו כעדים מטעם התביעה. המעשה בו הורשע הנאשם נעשה כצעד של ייאוש ובית הוריו מהווה העוגן היחיד הקיים בחייו של הנאשם. הנאשם דר רחוב החי בתנאים קשים, סובל מבעיות רפואיות ופסיכיאטריות.

14. אשר לנסיבות ביצוע העבירה הדגישה ב"כ הנאשם כי הנאשם לא פגע פיזית באיש מבני משפחתו אלא בעצמו והוא זה אשר אושפז והיה בסכנת חיים. ב"כ הנאשם סברה כי המתחם לו עתרה המאשימה אינו מתאים לנסיבות אלה וכי הרף התחתון של המתחם צריך להתחיל מארבעה חודשי מאסר.

15. ב"כ הנאשם ביקשה לחמול על הנאשם, לפסוק לו עונש באמצעו של המתחם וכן להפעיל את המאסר על תנאי, חלקו בחופף וכי מאסר זה יחל מיום מעצרו 20.12.13.

16. הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא חף מפשע, כי הוא רק ניסה לדקור את עצמו, וכי אין לו יותר מה לומר, הוא ביקש לגמור עם התיק כי נמאס לו והוא מבקש שב"מ יגזור את דינו עוד היום.

17. לבקשת הנאשם הדין נדחה למספר שעות לצורך מתן גזר הדין, אולם מיד עם צאתו של הנאשם את אולם בית המשפט, מסר נציג שב"ס כי הנאשם היכה באגרופו על חלון בית המשפט, הוא נחתך בידו ונזקק לטיפול רפואי. בעקבות מעשה זה בא כוחו ביקשה לדחות את מתן גזר הדין עד לאחר הפגרה.

מתחם העונש ההולם

18. בקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

19. המחוקק קבע לצד עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות עונש מקסימום של שש שנות מאסר וזאת נוכח הסיכון הגלום בשימוש בנשק קר לשלמות גופו של אדם. הנאשם התקרב לאמו, אחז בסכין מטבח וכיוון אותה לעברה ורק בשל התערבות אחותו ולא בשל חרטתו, המעשה לא הושלם. מנגד, אין מדובר במעשה שנעשה תוך תכנון מוקדם, אלא על רקע מצוקה שהנאשם נקלע אליה, עקב התמכרותו לסמים, מדובר בניסיון ולא בעבירה מושלמת ובפועל לא נגרם נזק פיזי לאמו, ולכן אני סבורה כי מתחם העונש ההולם הוא בין 6 חודשי מאסר ועד ל-28 חודשי מאסר.

20. אשר לעבירת האיומים, מדובר באיומים בפגיעה בגופה של אמו וכן ברכושה. מדובר באירוע שהתרחש לאחר שהנאשם הראה כי אין מדובר בדברים בעלמא ולכן עוצמת האיום היא גבוהה. בנסיבות אלה אני סבורה כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ועד ל-8 חודשי מאסר.

העונש המתאים

21. מאחר שמדובר באירועים סמוכים כלפי אותה מתלוננת, מצאתי להטיל על הנאשם עונש כולל בשל שני האירועים וזאת בהתאם לסעיף 40(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

22. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו אתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. הפגיעה של העונש בנאשם; הנאשם בן 49, מנהל אורח חיים התמכרותי וסובל ממחלות קשות ובמהלך מעצרו אף גילה נטיות אובדניות. יחד עם זאת קצינת המבחן ציינה כי במהלך תקופה ארוכה בה היה הנאשם עצור, השתלב הנאשם בכיתת חינוך, הוא מטופל בתחליף סם ומשולב באגף עצורים כללי והתרשמותה הייתה כי שהותו בכלא מאפשרת ארגון ואיזון למצבו לצד טיפול בבעיית ההתמכרות.

ב. הנאשם לא לקח אחריות למעשיו, אלא להיפך, הטיל את האחריות על בני משפחתו. אומנם נקבע בסעיף 40(א)(6) לחוק כי ניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקף לחובתו, אך הנאשם אינו זכאי להקלה לה זכאים אלה אשר לוקחים אחריות למעשיהם ומביעים אמפתיה כלפי נפגע העבירה.

ג. עברו הפלילי של הנאשם; הנאשם צבר לחובתו 18 הרשעות קודמות, מרביתן בעבירות רכוש וסמים, ואף הורשע ב-7 עבירות אלימות. עיון בגזר הדין מת"פ 339/09 מלמד כי גם במקרה זה פגע הנאשם ברכוש של בני משפחתו וכן ברכושה של

עוברת אורח וזאת על רקע התמכרותו לסמים. בימ"ש הטיל עליו 22 חודשי מאסר. למרות זאת הנאשם שב לסורו ובת"פ 15132-12-12 הורשע בשתי עבירות איומים, תקיפה והיזק לרכוש, אשר בוצעו כולן כלפי אמו. גם באירוע זה ביקש הנאשם כסף ואמו סירבה. הנאשם החזיק סכין בידו ופגע בעצמו וכן פגע ברכושה של אמו. אז הודה הנאשם במעשים המיוחסים לו ונדון לעונש של 8 חודשי מאסר וכן למאסר על תנאי של 3 חודשים שהוא בר הפעלה בעניינו. זמן קצר לאחר שחרורו מהמאסר שב הנאשם לבצע את העבירות שבפניי.

23. אני סבורה כי במקרה זה יש לתת דגש על הצורך בהרתעת היחיד, וזאת בשים לב לכך שרמת המסוכנות הנלמדת ממעשיו של הנאשם ומהאמור בתסקיר היא גבוהה. לכך מצטרף עברו הפלילי המלמד על כך שהנאשם לא למד את הלקח ולמרות מאסרים ממושכים אותם ריצה ולמרות מאסרים מותנים תלויים ועומדים נגדו, הנאשם חזר לבצע עבירות ואין כל אופק שיקומי בעניינו.

24. עוד יש לתת דגש משמעותי להגנה על שלום הציבור מפניו של הנאשם, ובמקרה זה הגנה על הציבור בכלל והגנה על בני משפחתו של הנאשם בפרט. ב"כ הנאשם ביקשה לגלות חמלה כלפיו, אולם הנאשם לא גילה כל חמלה כלפי בני משפחתו אשר ניסו במהלך השנים לעזור לו בכל דרך. אמו של הנאשם, למרות הקושי בדבר סייעה לו כלכלית, הן במימון הסם והן בניסיונות לשלבו במסגרות גמילה. היא אף אפשרה לנאשם להתגורר בביתה למרות שהדבר הסב צער רב לה ולבני המשפחה האחרים, והנאשם לא רק שלא מגלה אמפתיה כלפיה, אלא מאשים אותה ואת בני משפחתו במצבו. נראה שפים במקרה זה דברי רבי אלעזר במדרש תנחומא, בפרשת מצורע: **"כל שנעשה רחמן על אכזרים לסוף נעשה אכזר על רחמנים"**. אם בית המשפט ינהג כלפי הנאשם במידת הרחמים ולא במידת הדין, ינהג בית המשפט באכזריות כלפי בני משפחתו של הנאשם, אשר יהיו חשופים להתנהגותו האלימה והפוגענית.

25. באיזון בין השיקולים השונים, כאשר נתתי משקל רב לצורך בהגנה על בני משפחתו של הנאשם מפניו, אני סבורה כי העונש המתאים צריך להיות ברף העליון של המתחם ויוער שאף שקלתי לחרוג מן המתחם במקרה זה, אולם לאחר שעלה מהתסקיר שהנאשם שיפר את התנהגותו במסגרת המעצר, בחרתי שלא לעשות כן.

26. אשר על כן החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 25 חודשי מאסר.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה של שלושה חודשים מת"פ 15103-12-12 וזאת במצטבר, כך שהנאשם ירצה 28 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו 20.12.13 עד 12.5.14 וכן 12.6.14 ועד 10.9.14.

ג. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך

עמוד 5

שנתיים מיום שחרורו על כל עבירת אלימות או החזקת סכין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ד, 10 ספטמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.